

Португалия

Официално наименование - Португалска република

Страната има площ 92.391 хил. кв. км и е разположена в западната част на Пиренейския полуостров. На Португалия принадлежат островите Мадейра (7 острова) - 817 кв. км. и Азорски (19 острова) - 2 344 кв. км. Граничи (в км) с Испания - 1 232 и има брегова линия (без островите) с Атлантическия океан - 832 км. Островите са с брегова линия - 815 км. Бреговете на океана са ниски, пясъчни, слабо разчленени. Северната част на страната е планинска - западните части на Месетата, с най-висока точка връх Ещрела - 1 991 м. На юг от река Тежу е хълмистата Португалска равнина.

Климат - субтропичен, средиземноморски. Средните температури - януари 5-10 градуса С°, юли 20-27 градуса С°. Валежи - в равнините от 400 до 800 мм, в планините - от 1000 до 2500 мм. По-големи реки - Дору (Дуеро), Тежу (Тахо), Гуадиана, плавателни в долните си течения. Растителност - средиземноморска, гори и храсти.

Население - 9 927 хил. жители. Гъстота - 108 жит. на кв. км. Естествен прираст 1.5. Средна продължителност на живота - мъже - 72 г, жени - 79 години.

Етнически състав - португалци - 99.5 %, други - 0.5 %.

Официален език - португалски.

Конфесионален състав - християни - 98.7 % (от тях католици - 98.3 %, протестанти - 1.7 %), други - 1.3 %. Извън страната живеят около 2.2. млн. португалци, главно във Франция, САЩ, Бразилия. Градско население - 38 %.

Столица - Лисабон (1.5 мил. ж.). По-големи градове - Порту (110 хил. ж. с Вила Нова ди Гая), Коимбра (90 хил. ж.), Брага, Сетубал, Евора.

Административно деление - 18 окръга и 2 автономни района - Азорски острови и Мадейра. Съществуват и 11 исторически провинции.

По-важни исторически дати и събития - IV в. пр. Хр. - на територията живеят племената лузитани; 136 г. пр. Хр. - римска провинция Лузитания; 713-718 г. - арабите завоюват страната; 1095 г. - образувано графство Португалия, със столица Порто; 1143 г. - създаване на независимо португалско кралство със столица Коимбра; 1250 г. - изгонване на арабите от страната; 1498 г. - Васко да Гама открива морски път за Индия; 1500 г. - П. Кабрал открива Бразилия. Португалия става колониална империя; 1807 г. - френски войски завлезат страната, бягство на краля в Бразилия; 1810 г. - с помощта на Англия французите са изгонени; 1822 г. - Бразилия става независима от Португалия; 1910 г. - революция и провъзгласяване на република; 1932 г. - начало на диктаторския режим на генерал Салазар; 1939-1945 г. - неутралитет на Португалия във Втората световна война; 1970 г. - умира Салазар; 1974 г. - демократичен преврат в страната; 1975 г. - всички португалски колонии, без Макао, получават независимост; 20 декември 1999 г. - Португалия връща на Китай територията Аомън (Макао).

Официален празник - 2 април

Държавно устройство - република с ограничени пълномощия на президента, избран за 5 години. Законодателен орган - Събрание на Републиката (еднопалатен парламент, избран за 4 години). Изпълнителна власт - правителство, начело с премиер-министър.

Парична единица - EURO

Стопанство - индустриално-аграрна страна. Добива се волфрам, пирит, олово, уран, калай, мед. Силно развити отрасли - текстилна, шивашка, обувна, керамична и корабостроителна промишленост, както и автомобилостроене, електроника, машиностроене, химическа промишленост. В селското стопанство работят 11.5 % от заетите. Отглеждат се лозя, цитруси, зеленчуци, маслини, зърнени и др. Добре развито животновъдство - едър рогат добитък, овце, кози, свине. Риболов и преработка на

морски продукти.

Транспорт - шосета - 42 хил. кв. км, ж.п. линии - 3.7 хил. км. Главни морски пристанища са Авейру, Лисабон, Порто, Сетубал, Понта Делгада, Фуншал. В страната има 66 летища.

Туризм - страната се посещава годишно от над 9 млн. туристи.

От София до Лисабон - 2 756 км